

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК
Міністерства фінансів України до законопроекту
згідно зі статтею 27 Бюджетного кодексу України

1. Назва законопроекту

«Про ветеринарну медицину та благополуччя тварин» (реєстраційний № 3318 від 09.04.2020), внесений на розгляд Верховної Ради України народними депутатами України Чернявським С. М., Чорноморовим А. О., Гайду О. В., Салійчуком О. В., Буніним С. В. (далі – проект Закону).

2. Завдання законопроекту

Проектом Закону пропонується комплексно врегулювати питання, що стосуються захисту здоров'я та забезпечення благополуччя тварин; здійснення карантинних заходів; ветеринарної практики; виробництва, обігу і застосування ветеринарних препаратів; організації державного управління, освіти та науки у сфері ветеринарної медицини.

3. Загальна характеристика і основні положення законопроекту

Проектом Закону запроваджується європейська модель віднесення хвороб тварин до таких, що підлягають повідомленню, встановлюються чіткі критерії визначення небезпечних хвороб тварин, механізм затвердження та реалізації планів моніторингу відповідних хвороб, посилюється акцент на запобіганні хворобам тварин.

Для запобігання та протидії хворобам тварин в проекті Закону детально прописані вимоги щодо простежуваності живих тварин при їх переміщенні та запроваджується диференційований ризик орієнтований підхід до обліку та контролю тваринницьких потужностей.

Проектом Закону запроваджуються нові правила виробництва, обігу та застосування ветеринарних лікарських засобів. Зокрема, передбачається безстрокова державна реєстрація ветеринарних лікарських засобів та ліцензування не тільки виробництва, а й імпорту, оптової та роздрібною реалізації ветеринарних лікарських засобів.

В законопроекті детально регламентуються питання організації ветеринарного фармакологічного нагляду, зокрема, передбачається створення централізованої бази даних ветеринарного фармакологічного нагляду.

Для спрощення умов господарської діяльності в галузі тваринництва передбачається зменшити кількість ветеринарних документів з 5 до 3, а саме видавати: міжнародний ветеринарний сертифікат – при переміщенні за межі України, ветеринарне свідоцтво – при переміщенні по території України та ветеринарний паспорт для ідентифікації тварин та зазначення стану їх здоров'я, діагностики, лікування, вакцинації тощо. При цьому строк видачі таких документів скорочується до одного дня.

З метою розвитку лабораторно-діагностичної інфраструктури ветеринарної медицини проектом Закону передбачається, що лабораторні дослідження (випробування) для виявлення захворювань тварин зможуть проводити акредитовані лабораторії як державної, так й інших форм власності.

Підписувач Драганчук Юрій Олегович
Дійсний з 24.04.2020 13:01:11 по 24.04.2022 13:01:11

06020-05-3/14501 від 15.05.2020

Також проектом Закону вносяться зміни до Закону України «Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин», спрямовані на уніфікацію державного контролю харчових продуктів, кормів, побічних продуктів тваринного походження та процедур державного контролю здоров'я та благополуччя живих тварин, зокрема під час їх ввезення на митну територію України, що дозволить спростити взаємодію бізнесу та відповідного контролюючого органу.

Також проектом Закону удосконалюються норми Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо відповідальності за порушення законодавства про ветеринарну медицину та благополуччя тварин, про побічні продукти тваринного походження, зокрема, за окремі правопорушення встановлюються суворіші санкції, запроваджуються нові види відповідальності та передбачені положення, покликані уніфікувати порядок притягнення до відповідальності за порушення законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин.

Проектом Закону передбачені зміни до Закону України «Про побічні продукти тваринного походження, не призначені для споживання людиною», зокрема щодо: термінології (приведено у відповідність із законодавством ЄС); сфери дії Закону (стосовно поводження із відходами закладів громадського харчування); категоризації побічних продуктів тваринного походження та порядку поводження із відповідними категоріями; процедури державної реєстрації та отримання експлуатаційного дозволу на потужності (об'єкти) з обігу побічних продуктів тваринного походження та продуктів їх оброблення, переробки.

4. Оцінка впливу на показники бюджетів

Положення проекту Закону щодо запровадження ліцензування імпорту, оптової та роздрібної реалізації ветеринарних лікарських засобів, а також запровадження нових видів санкцій та посилення відповідальності за порушення законодавства про ветеринарну медицину та благополуччя тварин, про побічні продукти тваринного походження можуть збільшити надходження до державного бюджету.

Також проект Закону містить низку заходів, які потребуватимуть збільшення видатків державного бюджету, зокрема:

- ведення центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері ветеринарної медицини, Державного реєстру ветеринарних лікарських засобів України та Державного реєстру операторів ринку ветеринарних препаратів, бази даних ветеринарного фармакологічного нагляду;

- виплати фіксованих сум винагороди за знайдені трупи диких тварин;

- створення резерву біологічних, лікувальних та дезінфікуючих препаратів і засобів, відшкодування витрат на їх зберігання та транспортування;

- матеріально-технічне та соціальне забезпечення спеціалістів ветеринарної медицини (забезпечення житлом, форменим одягом, виплата грошової компенсації у разі використання в службових цілях власних транспортних засобів);

- розширення вимог для затвердження призначених прикордонних інспекційних постів;
- створення Центру обробки запитів та надання повідомлень щодо ветеринарно-санітарних заходів;
- виплати фізичним та юридичним особам, пов'язані із запровадженням карантинних заходів (відшкодування майнової шкоди; оплата робіт та послуг у процесі здійснення карантинних заходів; компенсація шкоди, завданої життю та здоров'ю фізичної особи, залученої до виконання робіт; виплата подвійних посадових окладів особам, задіяним у виконання заходів з локалізації та ліквідації особливо небезпечних хвороб тварин) тощо.

5. Вартісна величина впливу на показники бюджетів

Реалізація положень проекту Закону матиме вплив на видаткову частину державного бюджету, при цьому вартісну величину впливу визначити неможливо, оскільки необхідних фінансово-економічних обґрунтувань та розрахунків витрат, а також пропозицій щодо джерел їх покриття до проекту Закону не надано.

6. Пропозиції щодо можливостей фінансового забезпечення у відповідному бюджетному періоді законопроекту у разі його прийняття

Для здійснення заходів з реалізації державної політики у галузі ветеринарної медицини, безпечності харчових продуктів та захисту споживачів Міністерству розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства у державному бюджеті на 2020 рік передбачено видатки у загальному обсязі 5362,5 млн грн, у тому числі за рахунок загального фонду державного бюджету – 3824,7 млн гривень.

За бюджетною програмою за КПКВК 1209010 «Керівництво та управління у сфері безпечності харчових продуктів та захисту споживачів» у сумі 1884,8 млн грн, у тому числі за рахунок загального фонду державного бюджету – 1681,7 млн грн; за бюджетною програмою за КПКВК 1209030 «Організація та регулювання діяльності установ в системі Державної служби України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів» у сумі 2815,3 млн грн, у тому числі 1480,7 млн грн за рахунок загального фонду державного бюджету та за бюджетною програмою за КПКВК 1209040 «Проведення лабораторних випробувань, вимірювань, досліджень та експертизи під час здійснення державного контролю (нагляду)» у сумі 83,7 млн грн за рахунок загального фонду державного бюджету.

У проекті Закону зазначено, що він набирає чинності через два роки з дня його опублікування, крім підпункту «лл» підпункту 3 та підпункту 5 пункту 6 Розділу XV «Прикінцеві та перехідні положення», які набирають чинності з дня, наступного за днем опублікування цього Закону.

При цьому підпунктом 5 пункту 6 Розділу XV «Прикінцеві та перехідні положення» проекту Закону передбачено запровадити фінансування за рахунок коштів державного бюджету Державного науково-дослідного контрольного інституту ветеринарних препаратів та кормових добавок (далі – Інститут), який на даний час є госпрозрахунковою установою.

Таким чином, прийняття законопроекту може потребувати збільшення

видатків державного бюджету вже у поточному році на забезпечення діяльності вищезазначеного Інституту.

Проте необхідних фінансово-економічних обґрунтувань та розрахунків витрат, а також пропозицій щодо джерел їх покриття до проекту Закону не надано.

7. Пропозиції щодо відповідності законам, що регулюють бюджетні відносини

Положення проекту Закону не відповідають нормам статті 27 Бюджетного кодексу України щодо введення в дію законів, що впливають на показники бюджету (набрання чинності Законом передбачено через два роки з дня його опублікування, крім підпункту «лл» підпункту 3 та підпункту 5 пункту 6 Розділу XV «Прикінцеві та перехідні положення», які набирають чинності з дня, наступного за днем опублікування) та стосовно подання фінансово-економічного обґрунтування, включаючи відповідні розрахунки, якщо прийняття законопроекту призведе до зміни показників бюджету.

Також розробниками до законопроекту не подано фінансово-економічних обґрунтувань та пропозицій про зміни до законодавчих актів України щодо скорочення витрат бюджету та/або джерел додаткових надходжень бюджету для досягнення його збалансованості, згідно з вимогами частини першої статті 27 Бюджетного кодексу України.

8. Пропозиції щодо доцільності прийняття законопроекту

1. В частині першій статті 88 проекту Закону зазначено, що «оплата адміністративних послуг у сфері ветеринарної медицини, що надаються компетентним органом та його територіальними органами, здійснюється відповідно до законодавства у сфері адміністративних послуг з урахуванням особливостей, визначених цим Законом».

Водночас, відповідно до статті 5 Закону України «Про адміністративні послуги» встановлено, що виключно законами, які регулюють суспільні відносини щодо надання адміністративних послуг, встановлюються найменування адміністративної послуги та підстави для її одержання, суб'єкт надання адміністративної послуги та його повноваження щодо надання адміністративної послуги, перелік та вимоги до документів, необхідних для отримання адміністративної послуги, платність або безоплатність надання адміністративної послуги, граничний строк надання адміністративної послуги та перелік підстав для відмови у наданні адміністративної послуги. Адміністративні послуги визначаються виключно законом.

Враховуючи зазначене, проект Закону необхідно доповнити вичерпним переліком адміністративних послуг та привести положення щодо адміністративних послуг у відповідність до статті 5 Закону України «Про адміністративні послуги».

2. У статті 1 проекту Закону визначено терміни таких документів, як ветеринарне свідоцтво, ветеринарний паспорт тварин та міжнародний ветеринарний сертифікат.

При цьому, відповідно до норм чинного законодавства видача ветеринарного свідоцтва та міжнародного ветеринарного сертифіката, ветеринарно-санітарного паспорта на тварину відноситься до адміністративних платних послуг, що надаються Держпродспоживслужбою.

З огляду на викладене, положення статті 50 проекту Закону «Ветеринарні документи» потребують доопрацювання.

Зокрема, у разі якщо видача перелічених у статті ветеринарних документів відноситься до адміністративних послуг, редакцію статті необхідно привести у відповідність до норм Закону України «Про адміністративні послуги».

У разі якщо видача перелічених документів не є адміністративними послугами, зазначене потребує додаткових обґрунтувань. Поряд із наданням фінансово-економічних обґрунтувань щодо зменшення надходжень до загального фонду бюджету у пояснювальній записці, проект Закону потребує доповнення положеннями щодо визначення виду надходження до бюджету за видачу документів, зазначених у статті 50 проекту Закону, та пропозиціями щодо напрямів спрямування таких коштів.

3. Статтею 8 проекту Закону пропонується встановити, що систему компетентного органу складають компетентний орган, його територіальні органи, а також підпорядковані йому державні установи, підприємства та організації.

Вважаємо за доцільне статтю 8 проекту Закону доповнити визначенням «державні установи», «підприємства та організації» та деталізувати, які саме функції на них покладаються, які заходи вони здійснюють.

Крім того, положення статті 52 потребує узгодження із положеннями статті 8 проекту Закону в частині віднесення наукових установ до системи компетентного органу.

4. Статтею 86 проекту Закону передбачається, що фінансування системи компетентного органу у сфері ветеринарної медицини здійснюється за рахунок коштів Державного бюджету України, а також за рахунок місцевих бюджетів та інших джерел, не заборонених законодавством.

Також статтею 89 передбачено, що для виконання службових обов'язків державні ветеринарні інспектори, інші посадові та службові особи, які працюють у системі компетентного органу у сфері ветеринарної медицини, забезпечуються необхідними приміщеннями, засобами зв'язку, транспортними засобами, ветеринарними препаратами та засобами діагностики, а також іншими матеріально-технічними засобами за рахунок коштів Державного бюджету України. Фінансування зазначених потреб може також здійснюватися з місцевих бюджетів та інших джерел, не заборонених законом.

При цьому, згідно із проектом Закону систему компетентного органу (центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері ветеринарної медицини) складають компетентний орган, його територіальні органи, також підпорядковані йому державні установи, підприємства та організації.

Проте відповідно до норм чинного законодавства фінансове і матеріально-технічне забезпечення діяльності центральних органів виконавчої влади та їх

територіальних органів здійснюється за рахунок коштів Державного бюджету України.

Враховуючи наведене, пропонуємо у Законі встановити, що компетентний орган, його територіальні органи, підпорядковані йому державні установи фінансуються за рахунок Державного бюджету України.

5. Статтею 87 проекту Закону передбачається фінансування за рахунок коштів державного бюджету протиепізоотичних заходів, зокрема, створення необхідного резерву біологічних, лікувальних та дезінфікуючих препаратів і засобів, відшкодування витрат на їх зберігання і транспортування.

Вважаємо за доцільне перелік та кількість препаратів і засобів, що входять до такого резерву, умови їх зберігання та розмір відшкодування витрат на їх зберігання і транспортування затверджувати підзаконним актом.

6. Також статтею 87 проекту Закону запроваджується виплата фіксованих сум винагороди за знайдені трупи диких тварин, що становлять загрозу розповсюдження хвороб тварин, що підлягає повідомленню, в розмірі та порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Водночас саме для профілактики і боротьби із захворюваннями тварин статтями 30 та 35 Закону України «Про мисливське господарство та полювання» встановлено, що мисливці зобов'язані здавати користувачеві мисливських угідь загиблих тварин або їх частини, а на користувачів мисливських угідь покладено обов'язки щодо негайного інформування місцевих, центральних органів виконавчої влади, відповідних служб про виявлення випадків захворювання тварин, виникнення загрози знищення та загибелі тварин, здійснення комплексних заходів щодо профілактики і боротьби із захворюваннями. При цьому, заходи здійснюються безоплатно.

Враховуючи наведене, зазначені положення потребують взаємоузгодження.

7. Також пропонуємо чітко встановити на законодавчому рівні перелік ветеринарно-санітарних заходів, які фінансуються за рахунок коштів державного бюджету, та виключити із статті 87 проекту Закону речення «інших ветеринарно-санітарних заходів, визначених Кабінетом Міністрів України».

8. Враховуючи норму статті 14 Бюджетного кодексу щодо законодавчого визначення переліку власних надходжень бюджетних установ, в частині 2 статті 88 проекту Закону необхідно викласти вичерпний перелік послуг, що надаються у сфері ветеринарної медицини за зверненням фізичних і юридичних осіб.

9. Проектом Закону передбачено ведення реєстрів, бази даних ветеринарного фармакологічного нагляду; створення Центру обробки запитів та надання повідомлень щодо ветеринарно-санітарних заходів; виплату винагороди за знайдені трупи диких тварин; створення резерву біологічних, лікувальних та дезінфікуючих препаратів і засобів, відшкодування витрат на їх зберігання та транспортування; матеріально-технічне та соціальне забезпечення спеціалістів ветеринарної медицини; розширення вимог для призначених прикордонних інспекційних постів; виплати фізичним та юридичним особам, пов'язані із запровадженням карантинних заходів, тощо.

Реалізація зазначених положень проекту Закону потребуватиме додаткових бюджетних коштів, однак необхідних фінансово-економічних обґрунтувань та розрахунків таких витрат, а також пропозицій щодо джерел їх покриття до проекту Закону не надано.

Враховуючи наведене, проект Закону потребує доопрацювання.

**Заступник Міністра фінансів
України**

Юрій ДРАГАНЧУК